

KIRKENES VERDENSRÅD DRØFTER AKTUELLE MISJONSSPØRSMÅL

av

OLAV GUTTORM MYKLEBUST

I januar i år holdt Sentralkomiteén i Kirkenes Verdensråd (KVR) møte i Enugu, Nigeria, under ledelse av formannen, dr. Franklin Clark Fry, president for USA's største lutherske kirkesamfunn (Lutheran Church in America) og tidligere president for Det lutherske verdensforbund. Som norsk medlem av Sentralkomiteén deltok biskop Kaare Støylen.

Forut for Sentralkomiteéns møte holdt styrene for de forskjellige avdelinger, utvalg osv. innen Kirkenes Verdensråd møter, — en arbeidsordning som er blitt vanlig, og som også må sies å være ganske effektiv. Da disse møter tildels holdes parallelt, kan det dog nå og da oppstå vanskeligheter. En svakhet ved arbeidsopplegget denne gang var — slik flere av oss «misjonsdeltagere» så det — at den viktige konferanse om Afrika, arrangert av KVR's avdeling for mellomkirkelig hjelpevirksomhet og All Africa Conference of Churches i fellesskap, ble holdt nøyaktig de samme dager som Rådets avdeling for verdensmisjon og evangelisering hadde sine møter.

KVR's misjonsavdeling er som kjent den historiske fortsettelse av Det internasjonale misjonsråd. Vi skal i denne artikkel gi noen glimt — mer kan det ikke bli — fra forhandlingene i Enugu. (Om tidligere misjonskonferanser i KVR's regi se NOTM 1962, s. 17ff; 1964 s. 1ff, 4ff.)

Av Nigerias befolkning (50–60 mill. i alt) er ca. fjerdedelen kristne. De fleste kristne tilhører den romersk-katolske kirke, men også de protestantiske kirker har mange medlemmer. Tre av disse siste — anglikanerne, metodistene og presbyterianerne — vil i år slutte seg sammen i én kirke: The Church of Nigeria. Selv om det bare var et kort besøk vi hadde anledning til å gjøre, fikk vi et

sterkt inntrykk av både gjennomslagskraften og rekkevidden av det kristne arbeid som er utført og stadig utføres — og da først og fremst i de sydlige områder av landet hvor storparten av de kristne bor.

Når KVR's møter denne gang var lagt til Nigeria, var det fordi det forelå en innbydelse fra Sir Francis Ibiem, guvernøren i Østregionen og en av presidentene i Verdensrådet, til å komme hit. Det var ellers Det kristne råd i Nigeria som var vertskap, og som sto for det lokale arrangement. Møtstedet var Hotel Presidential i Enugu (hovedstaden i Øst-Nigeria), et hotell som svarte til sitt navn, og som dannet den beste ramme om samværet, — forøvrig også det eneste hotell i denne by som kunne ta imot så mange gjester som det her var tale om.

Avdelingen for verdensmisjon og evangelisering arbeider ut fra den såkalte «six continent conception of mission», dvs. den forståelse at hele verden er kirkens misjonsmark. Også i Vesten er oppgaven i dag å forkynde det kristne budskap — med alt det dette innebærer — i en ikke-kristen sammenheng. Denne «nye» forståelse er i første rekke en frukt av en bibelsk og teologisk besinnelse på hva misjon egentlig er, men den er også et resultat av endringer — radikale endringer — i forholdene «ute» og «hjemme»: Fremveksten av unge kirker i de land vi til nå har kalt «misjonsmarker», og en stadig økende sekulariserings- og avkristnings-prosess i den del av verden vi til nå har kalt «kristenheten».

Misjonskonferansen i Enugu ga på en overbevisende måte uttrykk for den vilje den kristne misjon — eller i hvert fall store deler av denne — viser til å ta konsekvensen av disse omveltninger i kirkens omgivelser. Dette er da også et sentralt og avgjørende punkt. Skal kirken kunne nå ut med sitt budskap i den nye verden vi lever i idag, må den i sin misjon være innstilt på større bevegelighet og være villig til å ta i bruk nye arbeidsformer. Det som trenges, er i virkeligheten en ny gjennomtenkning av det tradisjonelle mønster for misjonsvirksomheten, ut fra det perspektiv på denne som ble antydnet ovenfor.

Ved siden av administrative saker behandlet møtet en rekke

spørsmål av stor praktisk betydning for misjonsarbeidet i dagens situasjon.

En vesentlig del av våre forhandlinger var viet de enorme problemer *industrialisering og urbanisering* fører med seg for det kristne arbeide. Endringen av samfunnsstrukturen, de store folkelyttinger osv. stiller misjonene og kirkene overfor oppgaver av en slik størrelsesorden at de bare kan løses i fellesskap. Det ble sterkt presisert at disse oppgaver er like aktuelle i Europa og Amerika som i Afrika og Asia, selv om de i de «farvede» verdensdeler får øket vekt i og med den spesielle oppbruddssituasjon som foreligger her. I industrisentra og storbyer som Detroit, Sheffield og Hamburg står kirken i dag i en misjonssituasjon som på mange måter er like utfordrende som den den er konfrontert med i de tradisjonelle misjonskontinenter.

Undervisnings- og oppdragelsesspørsmålene sto også i forgrunnen. Her skal bare nevnes den oppmerksomhet som ble viet universitetene. Nødvendigheten av en kristen innsats ved disse ble understreket sterkere enn vi har opplevet det på noe annet møte av tilsvarende art. Det er i dag 15 mill. universitetsstudenter, og 400 000 av disse studerer utenfor sitt hjemland. Blant disse siste er det titusener av afrikanske og asiatiske studenter, vesentlig ved vesterlandske universiteter. Det er neppe for sterkt sagt at universitetene er verdens viktigste misjonsmark. Her såes og modnes ideene, her formes folkenes fremtid. Desto beklageligere er det at det kristne innslag er så svakt som det er, om det i det hele finnes. Det er ikke bare ansettelse av studentprester det er tale om (så viktig dette i og for seg er), men dette at det kristne budskap gjøres gjeldende i universitets-sammenhengen som helhet, — et arbeide som krever både dristighet og fantasi, men først og fremst sjelesørgerisk innsikt og omsorg.

En sak som ble drøftet med særskilt stor interesse var de nye synspunkter på *legemisjonen og det kristne sykearbeide i det hele*, slik disse er utformet i dokumentet «Helbredelsens tjeneste i kirkens misjon» (et dokument som har vært sterkt etterspurt), — rapporten fra den konsultasjon om dette spørsmål som ble holdt i Tübingen i fjor i KVR's og Det lutherske verdens-

forbunds regi, og som vår landsmann, lege Erling Kayser, forberedte og satte sitt preg på. Kayser, som i flere år har virket som lege i Indonesia i Det lutherske verdensforbunds tjeneste (med Misjonssambandet som moderselskap), høstet megen anerkjennelse for det store arbeide han har utført i denne sammenheng. Som man vil se av rapporten (jfr. NOTM 1965 s. 36ff), dreier det seg om en helt ny vurdering av «legemisjonen», dens prinsipper såvel som dens praksis. Disse synsmåter, med sterk bibelsk tilknytning, ble av møtet anbefalt til inngående studium, og det ikke bare av spesialistene, men også av teologer og kirke-menn.

Nok en viktig sak som ble drøftet, var «*Radio Evangeliets Røst*», kringkastingsstasjonen i Etiopia som Det lutherske verdensforbund driver sammen med KVR's misjonsavdeling og de regionale samarbeidsorganisasjoner for kirkene i Afrika, Midt-Østen og Sydøst-Asia (og de nasjonale kirkeråd som er tilsluttet disse). De store muligheter dette arbeide innebærer for den videre evangelisering av folkene i denne del av verden, ble på ny presisert. Årsbudsjettet er nå på 500 000 dollar. Av dette beløp betaler ikke-lutherske kirker nesten halvdelen.

Under KVR's misjonsavdeling sorterer to store fonds, henholdsvis til fremme av *den teologiske utdanning* i Afrika, Asia og Latin-Amerika og av *det kristne litteraturarbeide* i disse kontinenter. Theological Education Fund, som også norsk misjonsvirksomhet har fått nytte godt av, har vært i funksjon i flere år. Den opprinnelige kapital på 5 mill. dollar er brukt, men nye millioner blir samlet inn (vesentlig fra amerikanske kirker, også lutherske). Den støtte som ydes de teologiske institusjoner, går til oppførelse av bygninger, til utbygging av bibliotekene, til avholdelse av studiekurser osv. Opprettelsen av et Christian Literature Fund ble besluttet på KVR's misjonskommisjons møte i Mexico City (desember 1963). Også her dreier det seg om et millionfond. Visse vanskeligheter av teknisk art som meldte seg ved lanseringen av dette prosjekt, er nå lykkelig overvunnet. Det stilles store forventninger til dette «fond». Behovet for en innsats på dette område kan vanskelig overvurderes.

Av de forskjellige kontinenter var det *Afrika* som sto i forgrunnen av forhandlingene. Siden det var i Afrika vi møttes, var dette i og for seg bare naturlig. Men den store oppfatthet med denne verdensdel hadde også andre og dypere årsaker. Den samfunnsomveltning Afrika opplever i våre dager, er av en slik art og av et slikt omfang at den må sies å innebære en spesiell utfordring til de vesterlandske misjoner såvel som til de stedege kirker selv. Afrika-engasjementet var så meget mer bemerkelsesverdig som det — som allerede nevnt — parallelt med Misjonsavdelingens møte ble arrangert en særskilt konferanse for Afrika. Emnet for denne konferanse, som ble ledet av Sir Francis Ibiem, var «Det kristne svar på den afrikanske revolusjon». Selv om vi «misjonsdeltagere» ikke kunne være med her, hadde vi full anledning til å gjøre oss kjent med de foredrag som ble holdt, og de vedtak som ble gjort. De afrikanske deltagere fremholdt sterkt betydningen av de positive bidrag den kristne misjon har ydet til utviklingen av nasjonal og politisk selvstendighet, sosialt ansvar osv., og likeså nødvendigheten av at den i den nye situasjon fortsetter, ja intensiverer virksomheten, i samarbeide med de unge kirker og de nye stater. Den kristne innsats det dreier seg om, omfatter en rekke tiltak: Utdannelse av lærere, utbygging av helsestellet og jordbruksprosjekter, men også f. eks. hjelp til flyktningene (hvis tall går opp i flere hundre tusener). Konferansen besluttet å be KVR's medlemskirker om 10 mill. dollar som skal brukes til dette formål i løpet av de første fem år.

I denne forbindelse er det naturlig å tilføye noen ord om det jordbruksprosjekt *Kirkens Nødhjelp* har i gang i Abakaliki-provinsen. NORCAP (Norwegian Church Agricultural Project) — det offisielle navn — ligger 14 norske mil fra Enugu, og vi fikk etter konferansen anledning til å tilbringe et par dager på dette sted. Det er i sannhet imponerende resultater som er nådd etter de få år som er gått siden arbeidet ble tatt opp. Prosjektet er blitt møtt med stor velvilje og har høstet megen anerkjennelse hos myndighetene og blant den lokale befolkning. Det er å håpe at Kirkens Nødhjelp vil kunne stille langt større pengemidler til disposisjon enn det hittil har vært mulig, for investering i dette

tiltak vil gi omfattende utslag. Et vidnesbyrd om hvilken viktig og aktuell oppgave det er som foreligger her, er den kjensgjerning at den første publikasjon Nigerias kristne institutt for kirke- og samfunnsspørsmål har sendt ut, handler nettopp om behovet for kristen innsats i jordbrukssektoren. Det er av stor betydning, heter det, at misjonene utbygger den virksomhet de har tatt opp på dette område. NORCAP-prosjektet er altså i full overensstemmelse med hva kirkene i Nigeria selv ønsker og ber om.

Gjengitt med velvillig tillatelse av redaksjonen i Morgenposten, Oslo (kronikk 17. mars 1965).